

Debata pt. „Strategia polityki zagranicznej Polski na lata 2026–2030”

Z inicjatywy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Rada Ministrów przyjęła Strategię polskiej polityki zagranicznej na lata 2026-2030. W związku z tym narodził się pomysł na zorganizowanie debat poświęconych właśnie temu zagadnieniu.

Pierwsza z nich odbyła się w dniu 18 marca 2026 roku na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa UMCS. Celem debaty było omówienie głównych priorytetów polityki zagranicznej Polski w przełomowym momencie dla bezpieczeństwa Europy i świata. Uczestnicy koncentrowali się na wpływie, jaki na pozycję międzynarodową Polski wywierają aktualne wydarzenia geopolityczne: wojna Rosji przeciwko Ukrainie, konflikt Izraela i USA z Iranem na Bliskim Wschodzie i towarzysząca im destabilizacja globalnego ładu.

Moderatorką debaty była Pani dr hab. Beata Surmacz, prof. UMCS. Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Marek Pietraś - Dyrektor Instytutu Stosunków Międzynarodowych UMCS. Pan profesor zwrócił uwagę na braki komunikowania strategicznego, czyli komunikowania społeczeństwu najważniejszych rzeczy z tego obszaru. Podkreślił także, że jesteśmy świadkami dużych zmian w polityce międzynarodowej. „Po pierwsze mamy do czynienia z brutalnym burzeniem świata, który był. Świat ukształtowany po 1945

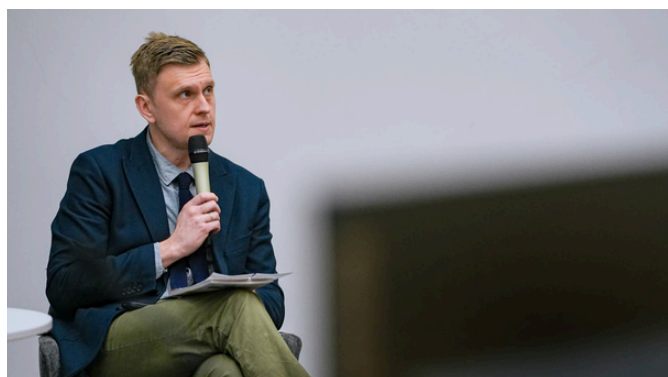
roku był oparty na instytucjach. Po drugie – mamy do czynienia z przemijaniem wolnego handlu. Dzisiaj wolny handel jest instrumentem nacisku geopolitycznego. Po trzecie - kończy się świat oparty na wartościach. W tych warunkach wyłania się świat potężnych i uprzywilejowanych państw, które w sposób brutalny prowadzą rywalizację”.

Prof. dr hab. Walenty Bałuk dyrektor Centrum Europy Środkowej UMCS stwierdził, że Rosja żąda prawa respektowania przez inne podmioty międzynarodowe bycia głównym architektem nowego ładu. „Podporządkowanie Ukrainy jest kluczem do odtworzenia imperium Związku Radzieckiego. Rosja będzie dążyła do rozmywania suwerenności państw Europy Środkowo Wschodniej w strukturach NATO oraz Unii Europejskiej. Żeby zapobiec wojnie, musimy się przygotować do odparcia nie tylko ataków konwencjonalnych, ale także ataków dotyczących m.in. dezinformacji”.

Z kolei dr Kinga Smoleń - adiunkt w Katedrze Międzynarodowych Stosunków Politycznych, Instytutu Stosunków Międzynarodowych UMCS zwróciła uwagę na zagrożenie związane z eskalacją konfliktu na Bliskim Wschodzie. *„Przedłużanie się konfliktu zbrojnego osłabia USA nie tylko wizerunkowo, ale także politycznie i militarnie. Stany prawdopodobnie nie osiągną swoich zakładanych celów podczas prowadzonej operacji wojskowej”*. Pani doktor zaakcentowała także, że nie ma zagrożenia dla Polski jeśli chodzi o import ropy naftowej. Nasz kraj czerpie ten surowiec głównie z Norwegii, Wielkiej Brytanii, Nigerii oraz USA. Jeśli chodzi o gaz, to główne kierunki importu gazu pochodzą z Stanów Zjednoczonych oraz Norwegii. Polska ma też terminal LNG pozwalający na dystrybucję gazu z różnych części świata.

Dr Grzegorz Gil - adiunkt w Katedrze Bezpieczeństwa Międzynarodowego Instytutu Stosunków Międzynarodowych UMCS stwierdził iż, *„Bałtyk jako przestrzeń geopolityczna jest kluczowy dla Polski, natomiast nie jesteśmy państwem bałtyckim jak Litwa, Łotwa czy Estonia”*. Ważne jest także, aby Polska wchodziła w kolejne formaty

międzynarodowe dotyczące bezpieczeństwa, nawet o mniejszym zasięgu, ale równie ważne dla bezpieczeństwa Polski. Ponadto nasz kraj posiada odpowiednie warunki do tego, aby wybudować hub żywnościowy.

Ostatnim z prelegentów był dr hab. Tomasz Stępniewski, prof. KUL, reprezentujący Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Akademię Sztuki Wojennej oraz RODM lubelskie. Zwrócił on uwagę, na fakt, że *„Ukraina z państwa, które było biorcą pomocy zbrojeniowej, stała się ostatnio jej wydawcą. Powinniśmy czerpać z doświadczeń Ukrainy w kwestiach bezpieczeństwa i obrony”*. Profesor wyraził także opinię, że jeśli Polska chce się przygotować na potencjalny atak Rosji, to musimy postawić na budowę huba zbrojeniowego. Zdecydowanie wzmocniłoby to wschodnią flankę NATO.

Wydarzenie zgromadziło ponad 50 osób – głównie studentów i wykładowców z UMCS. Seminarium było pierwszym z zaplanowanych spotkań poświęconych Strategii polskiej polityki zagranicznej.

Zdjęcia: Ihor Kolisnichenko / UMCS

"Kaukaz Południowy na rozdrożu: między Rosją a Unią Europejską"

Kaukaz Południowy (obejmujący Gruzję, Armenię i Azerbejdżan) budzi spore zainteresowanie Polski ze względu na swoje znaczenie strategiczne, geopolityczne i surowcowe. Z tego względu postanowiliśmy zorganizować seminarium naukowe pt. "Kaukaz Południowy na rozdrożu: między Rosją a Unią Europejską".

Seminarium odbyło się 25 marca 2026 roku na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Spotkanie poprowadził prof. dr hab. Marek Pietraś - Dyrektor Instytutu Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa UMCS. Prelegentami seminarium byli: prof. Vaja Vardidze, były Rektor Sulkhan-Saba Orbeliani University (Gruzja), prof. dr hab. Walenty Baluk, Dyrektor Centrum Europy Wschodniej UMCS, dr hab. Tomasz Stępniewski z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, będący jednocześnie konsultantem RODM lubelskie, a także dr Oleksii Polegkyi z George Washington University.

Prof. Marek Pietraś na wstępie podkreślił, że na Kaukazie Południowym zachodzą zmiany, które nie są obojętne dla przestrzeni publicznej, w której funkcjonuje nasz kraj. Prof. Vardidze zwrócił uwagę, że procesy zachodzące w Gruzji, których jesteśmy świadkami, są bardzo złożone. Tamtejsza władza nie ma specjalnego uznania,

zarówno wśród własnych obywateli, jak i społeczności międzynarodowej (wybory zostały wygrane w wyniku licznych fałszerstw). Rząd prowadzi politykę prorosyjską i podejmuje działania mające na celu jej utrwalenie.

Dr Oleksii Polegkyi zauważył natomiast, że Rosja do perfekcji opanowała tzw. „grę na podziały społeczne”. Polska doskonale zna przestrzeń poradziecką oraz posiada doświadczenie związane z odejściem od bloku radzieckiego w kierunku NATO. Z tej wiedzy z pewnością chciałaby skorzystać Armenia np. w kontekście odchodzenia od zakupu rosyjskiej broni.

Prof. Walenty Baluk podkreślił, że Rosja nie odpuściła sobie Armenii, tylko zostawiła ją „na później”. Co prawda odbudowa imperium rosyjskiego zaczęła się od Ukrainy, ale jeśli Ukraina „upadnie”, to w obszarze zainteresowania Putina będzie nie tylko Litwa, Łotwa i Estonia, ale także Azja Centralna i Kaukaz. Profesor zaakcentował także, iż „Unia Europejska musi być

zdeteminowana do krzewienia procesów demokratyzacji w omawianym obszarze, przy jednoczesnej dekolonizacji Federacji Rosyjskiej.” Rosja z pewnością nie zapomniała o Kaukazie Południowym. Jej strategia jest zaplanowana w taki sposób, aby w odpowiednim momencie wejść do gry.

Jako ostatni głos zabrał prof. Tomasz Stępniewski, który powiedział, że wszelkiego rodzaju projekty realizowane przez Unię Europejską, a skierowane do państw Kaukazu Południowego, zawsze spotykały się z negatywną reakcją Rosji. „Rosja bardzo skutecznie destabilizowała sytuację w krajach Partnerstwa Wschodniego, a Unia Europejska nie miała możliwości egzekwowania reform przygotowujących kraje Partnerstwa do członkostwa we Wspólnocie”. Podczas seminarium zaproszeni do dyskusji eksperci analizowali także w jaki sposób procesy polityczne zachodzące na Kaukazie mają związek z rywalizacją mocarstw i zmianami w środowisku bezpieczeństwa.

Nasze wydarzenie po raz kolejny było przykładem udanej współpracy kilku instytucji zaangażowanych w jego realizację. Oprócz RODM lubelskie były to:

Instytut Stosunków Międzynarodowych UMCS, Centrum Europy Wschodniej UMCS, Katedra Teorii Polityki i Studiów Wschodnich Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Akademickie Centrum Analiz Strategicznych ASzWoj, Team Europe Direct przy Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce oraz Europe Direct Lublin WySPA.

Fot. Ihor Kolisnichenko / UMCS

„Strategia polityki zagranicznej Polski na lata 2026 - 2030 w kontekście wojny Rosji z Ukrainą i jej wpływu na wschodnie sąsiedztwo UE”

Ponad 50 osób wzięło udział w debacie pt. „Strategia Polityki Zagranicznej Polski na lata 2026–2030 w kontekście wojny Rosji z Ukrainą i jej wpływu na wschodnie sąsiedztwo UE”. Jednym z kluczowych wniosków spotkania była konkluzja, że zagrożenie ze strony Rosji nie zginie, nawet po potencjalnym zwycięstwie Ukrainy.

Deбата miała miejsce 19 marca 2026 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Podczas wydarzenia omówiono główne priorytety polskiej polityki zagranicznej w przełomowym momencie dla bezpieczeństwa Europy i świata. Punktem wyjścia do dyskusji była analiza wpływu wojny Rosji przeciwko Ukrainie na kształt regionalnego i europejskiego systemu bezpieczeństwa oraz na politykę Polski wobec państw wschodniego sąsiedztwa Unii Europejskiej.

Uczestnicy podjęli także refleksję nad rolą Polski w kształtowaniu

polityki UE i NATO wobec Europy Wschodniej, konsekwencjami wojny dla stabilności regionu oraz przyszłej architektury bezpieczeństwa w Europie. W debacie szczególną uwagę poświęcono kwestiom odstraszenia i obrony na wschodniej flance NATO, roli Polski w procesie wzmacniania bezpieczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej, a także stanowisku Polski wobec debat dotyczących przyszłości odstraszenia nuklearnego w Europie, w tym propozycji rozszerzenia francuskiego parasola nuklearnego na państwa regionu.

Prelegenci zwrócili również uwagę na

fakt, iż migracje z Ukrainy w kontekście trwającej wojny, mają dziś inny charakter niż w pierwszych tygodniach wojny. Zamiast gwałtowanego exodusu obecnie cechują się one stabilizacją, a nawet wyhamowaniem. Obecnie z ochrony tymczasowej korzysta ok. 4.3 mln migrantów wojennych z Ukrainy.

Goście uczestniczący w spotkaniu odnieśli się także do kwestii związanych z konfliktem między USA, Izraelem a Iranem stwierdzając, że nabiera on charakteru regionalnego, a sam Iran dąży do umiędzynarodowienia

konfliktu. Wojna przynosi punkt ciężkości działań USA na Bliskim Wschodzie, co jest niebezpieczne dla Ukrainy. Taka sytuacja może doprowadzić do zmniejszenia wsparcia ze strony Stanów Zjednoczonych dla Ukrainy i zachęcić do zwiększenia działań ze strony Rosji.

Seminarium zorganizowaliśmy wspólnie z Centrum Europy Wschodniej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II.